

PODKLAD NA SEMINÁŘ č. II.
trestní právo hmotné
ukládání společného trestu - § 45 odst. 3 TrZ

A)
6 Tdo 691/2007

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 12. července 2007 o dovolání, které podal obviněný J. Š., proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 2. 2007, sp. zn. 4 To 27/2007, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Mostě pod sp. zn. 6 T 10/2004, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání o d m í t á .

Z o d ů v o d ň ě n í :

... Je skutečností, že obviněný byl trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 12. 2003, č. j. 7 T 176/2003-25, který nabyl právní moci dne 6. 3. 2004, odsouzen pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. spáchaný dílčím skutkem ... k trestu obecně prospěšných prací ve výměře tří set hodin a k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání třiceti měsíců. Tyto tresty vykonal ještě před rozhodnutím odvolacího soudu, takže ve vztahu k uvedenému trestnímu příkazu bylo na něho v době odvolacího řízení nutno hledět, jako by odsouzen nebyl. Podle ustanovení § 45a odst. 5 tr. zák. totiž: „Na pachatele, kterému byl uložen trest obecně prospěšných prací, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno“, a podle ustanovení § 50 odst. 2 tr. zák.: „Byl-li trest zákazu činnosti vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen“.

V dané věci je však podstatné, že na rozdíl od ustanovení § 35 odst. 3 tr. zák. (§ 43 odst. 4 TrZ), podle něhož: „Ustanovení o souhrnném trestu se neužije, jestliže dřívější odsouzení je takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen“, trestní zákon (ík) nevylučuje, aby byl společný trest za pokračování v trestném činu podle § 37a tr. zák. (§ 45 odst. 3 TrZ) ukládán i v případě, kdy dřívější odsouzení za jinou část pokračujícího trestného činu je již zahlazeno, resp. na podkladě rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii nebo o udělení milosti anebo přímo ze zákona vznikla ohledně dřívějšího odsouzení fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Zahlazením nebo jinak vzniklou fikcí neodsouzení totiž nezaniká samotný fakt, že pachatel spáchal určitý trestný čin (tj. v tomto případě *pokračování v trestném činu*). Z těchto důvodů a vzhledem k tomu, že na rozdíl od ukládání souhrnného trestu podle § 35 odst. 2 tr. zák. (§ 43 odst. 2 TrZ) je ukládání společného trestu podle § 37a tr. zák. (§ 45 TrZ) spojeno též s rozhodnutím *o vině*, se zde neuplatní omezení uvedené v § 35 odst. 3 tr. zák. (§ 45 odst. 4 TrZ) pro souhrnný trest (viz přiměřeně Šámal, P., Půry, F., Rizman, S. Trestní zákon. Komentář. I. díl. 6., doplněné a přepracované vydání. Praha: C.H.Beck, 2004.

333 s., Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H Beck, 2009, s. 540).

Nejvyšší soud dále považuje za důležité poukázat na princip rovnosti občanů (lidí) před zákonem obsažený v Listině základních práv a svobod (dále jen „Listina“), konkrétně v čl. 1, který stanoví: „Lidé jsou svobodní a rovni v důstojnosti i právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné“. Listina zde má především na mysli tzv. relativní rovnost, požadující odstranění neodůvodněných rozdílů.

Zmíněný princip je nutné přiměřeně vztáhnout i na trestní řízení a trestní právo obecně. Jestliže by byla akceptována argumentace obviněného (znovu odsouzen za skutek, ve vztahu k němuž bylo odsouzení za něj zahlazeno) znamenalo by to v konečném důsledku možnost zvýhodnění těch pachatelů, jejichž pokračující trestný čin byl odhalován a postihován postupně, přičemž již došlo k zahlazení (některého či některých) odsouzení pro dílčí útok (útoky) pokračujícího trestného činu nebo ohledně takového (takových) odsouzení již nastala fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, oproti těm pachatelům, jejichž pokračující trestný čin byl odhalen najednou a je souzen v rámci jediného trestního řízení. V případě první skupiny pachatelů by totiž reálně mohlo dojít k podstatně mírnějšímu právnímu posouzení jejich pokračující trestné činnosti, potažmo k mírnějšímu odsouzení. To by znamenalo nežádoucí porušení zmíněného ústavního principu. ...

Ot.:

Je zde skutečně namístě vtahovat „do hry“ princip rovnosti a jeho porušování v případě, že by neexistovala právní úprava v § 45 odst. 3 TrZ ?

B)

11 Tdo 1475/2007

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky projednal v neveřejném zasedání konaném dne 27. března 2008 dovolání podané obviněným R. K. proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 8. 2007, sp. zn. 6 To 463/2007, jako soudu odvolacího, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Bruntále, pobočky v Krnově, pod sp. zn. 18 T 60/2006, a rozhodl
t a k t o :

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. s e dovolání obviněného R. K. o d m í t á .

Z o d ů v o d n ě n í :

... Jak vyplývá z ustanovení § 11 odst. 2 tr. ř. nebrání skutečnost, že ohledně některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu (§ 89 odst. 3 tr. zák.) již bylo pravomocně rozhodnuto a je u něj dána v tomto směru překážka podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. tomu, aby se ohledně zbylé části takového činu, tedy ohledně jeho zbylých útoků, konalo trestní stíhání. V návaznosti na uvedenou konstrukci pak soud postupuje při ukládání trestu za pokračování v trestném činu podle § 37a tr. zák., tedy rozhodne o vině a uloží společný trest za všechny dílčí útoky pokračujícího trestného činu, popř. též za trestné činy spáchané s ním v jednočinném souběhu.

V této souvislosti je třeba dodat, že společný trest za pokračování v trestném činu podle § 37a tr. zák. (§ 45 TrZ) lze uložit i v případě, kdž ohledně dřívějšího odsouzení, které se týká některých dílčích útoků tohoto pokračujícího trestného činu, platí fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen (např. v důsledku vykonání uloženého trestu). Touto fikcí totiž nezaniká skutečnost, že se pachatel dopustil určitého činu (dílčího útoku pokračujícího trestného činu), takže postupem podle § 37a tr. zák. je třeba vyslovit jeho vinu celým posuzovaným pokračujícím trestným činem a uložit mu společný trest i za dílčí útoky, ohledně jejichž dřívějšího postihu platí fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Omezení vyplývající z ustanovení § 35 odst. 3 tr. zák. ve spojení s ustanovením § 37a poslední věta tr. zák. se zde neuplatní (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2007, sp. zn. 6 Tdo 691/2007; dostupné z <http://www.nsoud.cz/rozhod.php>; popř. též ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, sešit č. 2/2008, pořadové č. 11). Vzhledem k uvedenému proto nelze podle názoru Nejvyššího soudu přisvědčit ani této námitce obviněného. ...